

TARTALOM

- Kislábnyom program hírek
- *Folytatódnak a családi képzések!*
- Klímabarát tippek
- *76 meglepő komposztálandó*
- Klímahírek itthon
- *Új szocpol – csak energiahatékony épületeknek*
- Kapcsolódó rendezvények itthon
- *„Ökológiai kihívások – társadalmi válaszok – hatalmi viszonyok” konferencia*
- Klímahírek külföldről
- *Árapály- és hullámenergia Skóciában*
- Olvasnivaló
- *Bevezető az élelmiszer-önrendelkezéshez*
- Klímabarát termékek, szolgáltatások
- *Szellemi kalandtúra Gömörszőlősen*
- Hasznos, érdekes honlapok; kiadványok
- *NegaJoule 2020*
- Néznivaló
- *Ehető virágágyások Todmordenben*

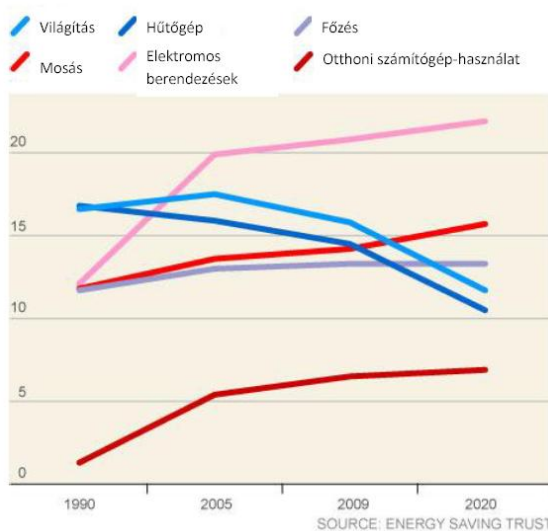
Elefánt a nappaliban...

...avagy a sok elektronikus eszköz meghiúsítja csökkentési törekvéseinket?

Egy új angol jelentés szerint, amelyet az Energy Saving Trust adott ki az Egyesült Királyságban, annak ellenére, hogy egyre többen figyelnek oda energiafogyasztásukra és szigetelik otthonukat, áramtalanítják berendezéseiket, kapcsolják le lelkiismeretesen a lámpákat, amikor elhagynak egy helyiséget, az energiafogyasztás, és ezzel együtt a kibocsátások folyamatosan nőnek.

A jelentés szerint ennek egyik oka, hogy egyre több elektromos kütyünk van: okos telefonunk, elektromos fogkefénk, tábla PC-nk (*tablet PC*), digitális képernyőnk stb.

Elektromos áram használat és várható kereslet, 1990 – 2020, TWh



Szerencsére, ahogy az ábra mutatja, sikereket is elkönnyelhetünk. A világítás és ételek hűtése - a hagyományosan legjelentősebb elektromos energiafoglaló háztartási fogyasztási kategóriák - hatékonysága nőtt, és a hagyományos izzók kivonásával a világításhoz kapcsolódó energiafogyasztás is fokozatosan csökken.

A legnagyobb fogyasztók manapság a plazma TV-k, a nagy (600 literes) mélyhűtős hűtők, a nap 24 órájában működtetett vezeték nélküli routerek, a szárítógépek és az 50 wattos halogén szpotlámpák. **Egy átlagos angol háztartásban megtalálható elektromos kütyük száma 1990 és 2009 között három és félszeresére emelkedett, 1970 és 2009 között a háztartási elektromos berendezések energiafogyasztása pedig 600%-kal!**

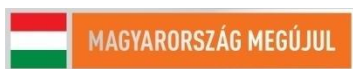
A jelentés szerzője szerint "az emberi találékonyság nem ismer határokat: semmi nem állít meg minket abban, hogy mindig új szórakoztatási formákat találjunk. És, természetesen, ennek megvan a jó oldala is. Ám manapság a kütyük megszállottjai lettünk. A mostani szűkös időszakban azonban oda kellene figyelniük, hogy mit veszünk meg, vajon szükségünk van-e rá, és ha igen, hogyan használjuk takarékosan."

Az új eszközök, laptopok, tábla PC-k, nagy teljesítményű asztali gépek száma úgy tűnik, megállíthatatlanul nő. Az Egyesült Királyságban a jelentés szerint 2000 és 2009 között az otthoni számítógép-használatához kapcsolódó energiafogyasztás több, mint kétszeresére nőtt. A fogyasztóknak tehát nagyon nagy szükségük van szakmailag megalapozott tanácsra arra nézve, hogy, ha szükségük van rá, milyen kritériumok alapján válasszák ki az eszközöket, hogy környezeti szempontból jó döntést hozzanak! Reméljük, a Kislábnyom program során tudunk ebben segíteni!

A Szerkesztők: Vadovics Edina és Antal Orsolya

A cikk forrása:

<http://www.guardian.co.uk/environment/2011/oct/03/energy-bills-emissions-rising-says-report>



A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.



Október 31. - Takarékosági világnap:

értékeljük háztartásunkat energiás-klimás szemmel!

Szép hosszú őszi pihenőnapokkal megtoldott hétvége elé nézünk... Ehhez **szeretnénk ajánlani egy jó családi programot: végezzük el együtt a háztartási auditot/felmérést!** Útmutató található a [Klímabarát háztartások](#) c. kiadványban, vagy a <http://kislabnyom.hu/category/letoltheto-anyagok/haztartasi-klima-audit> oldalon, ahonnan az audit űrlap is letölthető.

Minta auditok találhatóak a Klímabarát háztartások kiadványban és a www.kislabnyom.hu oldalon is a „Letölthető anyagok” menü alatt.

Az audit elvégzése egyébként a Kislábnym Energiatakarékosági Verseny 1. feladata is, aki most kitölti, már felkészülten várja a versenyt – és beküldheti nekünk már most auditját az info@kislabnyom.hu címre! Képes családi audit-beszámolót szívesen fogadunk!

Beszámoló a wekerlei és a váci családi képzésről

A Kislábnym program keretében október 15-én a budapesti Wekerletelepen, majd 22-én Vácott indult el az a tíz helyszínből álló képzéssorozat, melyet a közép-magyarországi régióban élő családok háztartási energiafelhasználásának csökkentése érdekében szervez a [GreenDependent Egyesület](#).

Kezdeként mindenki kitöltött egy „tudásfelmérőt”, hogy lássuk, ki, milyen „munícióval” érkezett. Kölcsönös bemutatkozás után beszélgettünk a klímaváltozásról és a fosszilis erőforrások kimerüléséről, üvegházhatásról, a **Boldog Bolygó Indexről**, a szén-dioxid kibocsátó tevékenységekről és még sok minden másról, ami közben a jelenlévőkben felvetődött. A szünetekben környezetudatos és energiatakarékos termékeket mutattunk be.



A wekerlei képzés alatt a gyerekek is karbon-lábnymoztak, illetve próbálták elefántokban kifejezni az 1 tonna szén-dioxidot ☺

A képzés résztvevői információt és útmutatást kaptak arra nézve, hogy mit tehetnek saját otthonukban, hogyan takaríthatnak meg energiát különösebb beruházás nélkül. Közös ötleteltünk, hogy az egyes szobákban mit lehet tenni annak érdekében, hogy a hónap végén a fogyasztásmérő óra kevesebbet mutasson.

A képzésekről készült képek a www.kislabnyom.hu-n megtalálhatók.

Ezúton is köszönjük a klíma-koordinátoroknak a szervezést!

Folytatódnak a családi képzések

A Kislábnym program keretében 2011 októbere és novembere folyamán Pest megye és Budapest területén klímabarát háztartás képzéseket tartunk az alábbi településeken és időpontokban:

Dátum	Település	Képzés helyszíne, címe	Képzés ideje	Klíma-koordinátorok
október 29.	Budapest, XIII.	Parkarok (Pozsonyi út 36.)	10-16 óra	Berei Bence Lukács Sárdi Dóra
november 4.	Monor	Vigadó Kulturális és Civil Központ (Kossuth L. u. 65-67.)	14:30-19:30 óra	Buzder-Lantos Erzsébet Vitalisné Malik Judit
november 6.	Érd	Szepes Gy. Művelődési Kp. (Alsó u. 9.)	13-19 óra	M. Nagy Domonkos
november 12.	Gödöllő	Gödöllői Waldorf Iskola (Tessedik Sámuel u. 4. D. ép.)	10-16 óra	Biri Magdolna Laurán Csaba
november 15.	Veresegyház	(Gyermekliget u. 32. 2. ép.)	10-16 óra	Mátyás Izolda Bertalan Angéla
november 19.	Szentendre	Vizes Nyolcas Szabadidőközpont (Kálvária út 16/c.)	10-16 óra	Horváth Hajnalka
november 26.	Pécel	Szemere Pál Ált. Iskola (Kossuth tér 7.)	10-16 óra	Kaszap István
november 27.	Vecsés		13-19 óra	Almássy Tamás Heinemann Ildikó

A képzések ingyenesek, bárki számára nyitottak, előzetes tudás nem szükséges!

Bővebb információ, illetve jelentkezés a klíma-koordinátoroknál, akiknek az elérhetősége [itt](#), és a hírlevél végén is megtalálhatók.

Indul az EnergiaKözösségek program!



EnergiaKözösségek címmel 2011 őszén nemzetközi **meztakarítási program és verseny** első évadja indul több családból álló közösségek számára.

Mára általános egyetértés alakult ki abban, hogy szén-dioxid-kibocsátásunkat csökkenteni kell nem csak környezetvédelmi, de – a sokak által jobban megfogható – pénzmegtakarítási okból is. Az energiaárak folyamatos növekedése következtében sok háztartás és közösség szeretne aktívan tenni valamit, de sokszor nincsenek tisztában azzal, hogy pontosan mit is lehetne, vagy azt gondolják, hogy pénz hiányában nem tudnak változtatni fogyasztásukon, és ezzel együtt kibocsátásukon sem (*hacsak nem már korábban részt vettek a Kislábnym programban* ☺). A kétéves program átfogó célja a családok klíma- és energiatudatosságának növelése azért, hogy megmutathassuk: **egyszerűen, viselkedésünk megváltozásával** is óriási eredmények érhetők el mind az energia, mind a pénzmegtakarítás terén.

Az EnergiaKözösségek programban 16 Európai Unió tagország vesz részt. A program során **5-10 család által alakított kis közösségek, azaz EnergiaKözösségek, 9%-os energiamegtakarítási** és összességében 2000 tonna szén-dioxid kibocsátás csökkentési **célt tűznek ki** (összhangban az EU vállalásaival). A részben országos, részben EU-s szinten zajló verseny célja, hogy ki tudja a vállalt 9%-os megtakarítást elérni, illetve mennyivel tudja azt túlteljesíteni.

A programban először egy **2011. december 1-től 2012. március 31-ig** tartó, az Interneten lebonyolításra kerülő versenyt indítunk, melynek során a Közösségek közüzemi fogyasztásukat mérik, és közös, kreatív ötletek kidolgozásával energiát takarítanak meg. Az ötletelésben önkéntes klíma-koordinátorok és a GreenDependent munkatársai nyújtanak szakmai segítséget.

A program a megtakarítás mellett a legfőbb célunk a **motiválás és a helyi közösségek erősítése**. Ideje tanulnunk egymástól és minél több családot buzdítani a változásra! Mindezt oldott környezetben, magunkat jól érezve, egy közösség tagjaiként tesszük. A versenyben a megtakarított energiával mindenki nyer! Nincs szükség másra, mint mérőórákra, valamint, hogy a háztartások ismerjék előző éves fogyasztásukat, mert a versenyhez tudni kell a háztartás előző évben mért energiafelhasználását. Ez alapján fogjuk kiszámolni a megtakarítás mértékét.

További információk a projekt honlapján: www.energiakozossegek.eu, a helyi [klíma-koordinátoroknál](#) vagy a [GreenDependent honlapján](#).

Támogatónk, védnökeink



A program indításakor szerettünk volna olyan embereket megnyerni a kezdeményezés népszerűsítéséhez, akik elkötelezettek a klímabarát megoldások, energiatakarékos életstílus terjesztése iránt, illetve akik hozzájárulhatnak a helyi közösségek megerősítésében. A program fővédnöke Magyarországon **dr. Fülöp Sándor**, a jövő nemzedékek országgyűlési biztosa. Védnök Dr. Gémesi György, Gödöllő város polgármestere, a Magyar Önkormányzatok Szövetségének elnöke. A programot a [Klímabarát Települések Szövetségének](#) és az [Energia-Hatékony Önkormányzatok Szövetségének](#) ajánlásával valósítjuk meg.



Akik segítenek: a klíma-koordinátorok

Minden versenyző EnergiaKözösségnek saját, képzett klíma-koordinátora van. Ez a szerep a csoport egy vagy két tagjára hárul, aki(k) segíti(k) a csoport tagjait a legkreatívabb és legjobb megtakarítási lehetőségek megtalálásában, és aktív szerepet vállal(nak) csoportja(ik) sikerességében.

A klíma-koordinátor a Közösség lelke, és ő az összekötő kapocs a csoport és a magyarországi szervező (GreenDependent) között. Utóbbi gondoskodik a speciális tréningekről és háttértámogatásról, hogy a koordinátorok mindig tájékozottak legyenek és energiamegtakarítási tanácsokkal szolgálhassanak a Közösségeknek. Az első tréninget számukra szeptemberben tartottuk, ahol megismerkedhettek a programmal és a hozzá kapcsolódó feladatokkal. A novemberben tartandó második képzésen többek között a honlap használatával, a rendelkezésre álló dokumentumokkal, családokat segítő anyagokkal, energiamegtakarítási ötletekkel foglalkozunk majd.

A verseny során a koordinátorok gyűjtik össze a mérőóra leolvasások eredményeit, és nyomonkövetik az energiamegtakarítás mértékét a Közösségeken belül az www.energiakozossegek.eu honlapon keresztül. Több, mint 20 klíma-koordinátorunk dolgozik már Magyarországon, keressétek őket a [projekt honlapon](#).



Mindenki a rajtvonalhoz! - szakmai és családi nyitórendezvény

A program hivatalos nyitórendezvénye 2011. november 25-én délután lesz Gödöllőn a Művészetek Házában. A szakmai és családi programokra szeretettel várunk minden érdeklődő önkormányzatot, szakembert, családot, fiatalt és időseket, valamint természetesen a gyerekeket is, hiszen egész délután gyermekprogramokkal kedveskedünk nekik.

Amíg a gyerekeket lefoglaljuk, a felnőttek sem fognak unatkozni! Ismerkedhetnek többek között klímabarát étkezéssel, házzigeteléssel, az EnergiaKözösségek programmal, részt vehetnek a Kislábnym vetélkedőn, és végül tánra perdülhetnek a 18:00-kor kezdődő táncházban. Részletes program hamarosan a www.energiakozossegek.eu honlapon!

NYITÓRENDEZVÉNY
2011. NOV. 25.
GÖDÖLLŐ



75 dolog, amiről nem gondolnánk, mégis komposztálható!

Konyha

1. Kávézacc és kávéfilter
2. Teafilter
3. Használt papírszalvéta
4. Darabokra tépett pizzás doboz
5. Papírzacsok, tépkedve vagy összegyűrve
6. Kenyér és ételmorzsák
7. Sima (ízésítés nélküli) főtt tészta
8. Sima (ízésítés nélküli) főtt rizs
9. Régi kenyér
10. Papírtörő guriga
11. Állott sós rágcsálnivalók
12. Régi müzli
13. Használt papírtányér (viaszos réteg nélkül)
14. Celofán tasak (ha tényleg celofán az anyaga)
15. Mogyorófélék héja (dióhéj nem)
16. Régi gyógynövények és fűszerek
17. Állott sós percc, ropi
18. Pizza szélei
19. Müzlis dobozok feldarabolva
20. Parafadugók
21. Penészes sajt
22. Elolvadt jégkrém
23. Régi zselék, lekvárok, befőttek
24. Megromlott sör, bor
25. Papír tojástartó
26. Fogpiszkáló
27. Bambusz nyárs
28. Muffinsütő papír

Fürdőszoba

29. Arc tisztító kendők
30. Haj a fésűből/hajkeféből
31. Wc-papír guriga
32. Régi mosdószivacs (szivacs tökből)
33. Körmök
34. Vízelet
35. 100% pamut pamacsok
36. 100% pamut felmosóröngy

Intim dolgok

- (Ezeket inkább rejtjük a komposzt kupacba...)
37. Tamponfelhelyező (karton)
 38. Latex óvszer

Mosás

39. Szárítógépben összegyűlt szöszök
40. Régi/foltos pamut ruházat feldarabolva
41. Régi gyapjú ruházat feldarabolva

Dolgozószoba

42. Felesleges számlák és dokumentumok
43. Borítékok (műanyag ablak nélkül!)
44. Forgács a ceruzahegyezéből
45. Ragadós papírcetlik (post-it)
46. Névjegykártyák (ha nincs rajtuk fényes bevonat)
47. Boltban kapott blokkok (kivéve, ha fényérzékeny a papír)

A ház körül

48. Porszívózsák tartalma
49. Újságpapír – apró darabokban
50. Előfizetői lapok az újságokból
51. Szobanövények levágott levelei
52. Elpusztult szobanövények, a talajuk is
53. Virágdíszek virágai
54. Természetes potpourri
55. Használt gyufák
56. Hamu (kandalló, grillező, tűzrakó)

Ünnepek és szünidő

57. Csomagolópapír gurigák
58. Papír asztalterítők
59. Krepp-papír szalagok
60. Latex lufik
61. Raffia
62. Fagyapot
63. Töklámpások
64. Kültéri őszi dekoráció
65. Természetes anyagú koszorúdíszek
66. Karácsonyfa - feldarabolva
67. Örökzöld girlandok

Háziállatok

68. Kutya- vagy macskaszőr a keféből
69. Ürülék és alom az akváriumból
70. Újságpapír/ürülék a madárkalitkából
71. Tollak
72. Nyúleledel (pl. lucerna szalma)
73. Marhabőr műcsont
74. Haleleledel
75. Száraz kutya- és/vagy macskatáp

Forrás és további információ: <http://planetgreen.discovery.com/home-garden/surprising-compost-items.html>

Aktuális komposztálandó: 76. az avar

„Egy svájci tanulmány szerint egy nagyobb kupac avar 6 órás égésével annyi szállópor keletkezik, mint 250 autóbusz 24 órai folyamatos közlekedése során.” (KÖTHÁLO „Avarégetés – van megoldás” című kiadványa)

Légszennyezés helyett inkább komposztáljuk a kertünket, lakás előtti járdát/zöldterületet elborító leveleket! Minden falevél komposztálható, még a diófalevél is.

Ha sok falevelünk van, a komposztáló közelében dróthálóval elkerített helyen tároljuk. Tavasszal apránként a komposztálóba tehetjük, de külön is komposztálhatjuk. Lehetőleg különböző fák leveleit keverjük össze, felaprított faágakkal és gallyakkal folyamatosan rétegezve. Az őszi esőzéseknél védjük takarással a komposzthatmot!

A komposztálásról: <http://www.kothalo.hu/kiadvanyok/kompfuz.pdf>

Az avar égetéséről: <http://www.kothalo.hu/kiadvanyok/23.pdf>



Kép forrása: www.ehow.com

Megtermelték saját élelmiszerüket a rászorulóknak

A halmozottan hátrányos helyzetű Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Ramocsaházán közel 30 ember dolgozott rendszeresen az önkormányzati földeken a jó termés érdekében. A munkához a vetőmagot és a növényvédőt szerezte az Élelmiszerlárvia Önkormányzati Programja keretében a Syngenta és a Magyar Élelmiszerbank Egyesület biztosította a munkanélküliséggel küzdő település számára.

Az adománynak köszönhetően 28, gyermekvédelmi kedvezményben részesülő rászoruló jutott munkához. A munkafolyamatok jól szervezettek zajlottak, azonban a szárazság következtében elég sok termés tönkrement. A lehetőségekhez képest így is szép termést sikerült betakarítani. A megtermelt zöldségből elsősorban a programban dolgozók családjai részesültek, ami mintegy 120 helyi lakost jelent. „Minden érintett család pozitívan értékelt a programot, és lehetőségeihez mérten élt a lehetőséggel. A jó példának köszönhetően többen saját kertjükben is vetettek el zöldségeket, termelés alá vonva a parlagon heverő területeket. A jövőben mindenképpen folytatni szeretnénk a munkát, ezáltal segítve a helyieket, s talán egy kicsit jobbat téve életüket” - mondta el Simon József polgármester a kezdeményezés kapcsán.

Forrás és további információ: <http://www.magyarpolgarmester.hu/?site=104&c=536&menu=c02>

Nem kellene a génmanipulált szervezetek

A genetikailag módosított szervezetek (GMO-k) mezőgazdaságban betöltött szerepéről rendezett vitafórumot a Vidékfejlesztési Minisztérium a 75. OMÉK-on október elején.

Ángyán József, a vidékfejlesztési tárca parlamenti államtitkára leszögezte: „Nekünk nem a termékek mennyisége, hanem a minősége a fontos. Nem véletlenül került be új Alaptörvényünkbe a genetikailag módosított szervezetektől mentes mezőgazdaság támogatása. Az első generációs GMO-növények két dolgot tudnak: minden sejtjük mérget termel vagy türik a gyomirtó szereket. Minden más, amiről forgalmazóik beszélnek, pusztán ígért.” Az államtitkár hangsúlyozta, hogy a GMO mentesség nemzetstratégiai, nemzetbiztonsági ügy. Magyarország számára piaci versenyelőnyt jelent a tiszta, génmanipulációtól mentes vetőmagtermesztés és mezőgazdaság. A kormány eltökélt szándéka, hogy megtisztítja az élelmiszerpiacot is, hiszen a fogyasztók közel 90 %-a elutasítja a GMO-s termékeket.

„Újra kell építenünk a saját mezőgazdaságunkat, a hagyományos rendszereinket, visszaszerezni és erősen őrizni génbankjainkat. Nem szabad a másutt már elavult, káros, idegen rendszereket átvenni, amelyek háttérben mindig erős tőkeérdekek állnak.

Forrás és további információ: <http://www.greenfo.hu/hirek/2011/10/01/nem-kellenek-a-genmanipulalt-szervezetek>



Kép forrása:
<http://honoluluweekly.com>

Új szocpol - csak energiahatékony épületeknek

A kormány által bejelentett Otthonteremtési program jól láthatóan az energiatakarékos épületeknek kedvez. A szocpol minimum „B” energia kategóriás épületre használható fel, „A” kategóriára 1,1, „A+”-osra 1,2, a passzív házakra pedig 1,3-as szorzóval lehet igénybe venni. Ha tehát megemelt szocpolra pályázunk, házépítésnél a falak, lábazat és a földem szigetelése, a nyílászárók hőátvezető képessége nagyon fontos szempont lesz! (Az energetikai tanúsítványt bárki elkészíttetheti jelen vagy jövőre otthonára: szakembereket és az energiatanúsítványról további információt [ide kattintva](#) találunk.)

Az energiahatékony épületekben nem csak a háztartások rezsizsámlája lesz alacsonyabb, hanem a károsanyag-kibocsátás is. A hazai háztartások energiaigénye az ország teljes energiafogyasztásának csaknem 40 százalékát tesz ki – nem túlzás tehát azt állítani, hogy az alacsony fogyasztású házak terjedésével arányosan csökken Magyarország energiafüggsége is.

Forrás és további információ: <http://fn.hir24.hu/gazdasag/2011/10/12/mikor-jar-a-magasabb-szocpol/>

Új ÚSZT ZBR alprogram: lakossági pályázat megújulóknak

A Nemzeti Fejlesztési Minisztérium 2,97 milliárd forint keretösszegben ír ki pályázatot az Új Széchenyi Terv Zöld Beruházási Rendszer keretében használati melegvíz előállítását és fűtésrészegítést szolgáló napkollektor-rendszerek beszerzésére, és telepítésére, amelynek forrásait a nemzetközi szén-dioxid kvótaértékesítés bevételeiből biztosítják – jelentette be Bencsik János klíma- és energiaügyért felelős államtitkár 2011. október 12-én, Kaposváron.

Magán személyek és maximum 12 lakásos társasházak nyújthatnak majd be pályázatot. A pályázati forrás a teljes beruházási érték 50 százalékát fedezheti, de lakásonként legfeljebb 800 ezer forint támogatás nyerhető el. A munkadíj nem lehet több a támogatás szempontjából elismerhető bekerülési költség 30 százalékánál. A támogatás minden esetben vissza nem térítendő, utófinanszírozású. A pályázatok 2011. október 25. és 2011. december 31. között, vagy a keret kimerüléséig nyújthatók be. A pályázati felhívás, a pályázati útmutató, illetve mellékletei és egyéb kapcsolódó információk a <http://zbr.kormany.hu/> oldalon, valamint az ÉMI Építésügyi Minőségellenőrző Innovációs Nonprofit Kft. honlapján (www.emi.hu) érhetők el.

Forrás és további információ: <http://zbr.kormany.hu/ujabb-uszt-zbr-alprogram-indul>

Zöld Kalandozások: Tudod-e mi a Here-hura?



Időpont: 2011. november 2. (szerda), 18:00 - 20:00
Helyszín: Humusz Ház, 1111 Budapest Saru u. 11.

A Humusz 2011 őszi előadásorozatának harmadik, november 2-ai rendezvényén az óvodai környezeti nevelés lehetőségeiről beszélgetnek meghívott előadókkal. Az előadást élőben közvetítik a weben!

Egyértelmű, hogy a környezeti nevelésnek kiemelkedő jelentősége van a jelenlegi fenntarthatatlan termelési és fogyasztási szokások megváltoztatásában. De vajon milyen lehetőségei vannak ma Magyarországon egy Zöld Óvodának? Milyen kormányzati – és nem kormányzati stratégiák léteznek a fenntarthatóságra nevelés területén? Milyen elvárásokat támasztanak a szülők és az óvodapedagógusok egy ilyen zöld intézmény felé? Mire számíthat az a szülő, aki Zöld Óvodába iratja gyermekét?

Beszélgetőpartner: Labanc Györgyi közoktatási szakértő, a hazai környezeti nevelés kiemelkedő alakja, a Zöld Óvoda Hálózat elnöke.

Forrás: <http://www.humusz.hu/esemenyek/zold-kalandozasok-tudod-e-mi-here-hura/9886>

Mimó és Csipek óvodákban népszerűsíti a környezettudatosságot

A két „zöld” mesefigura Dabason, Turán, Galgahévízen, Dunakeszin és a budapesti Pető Intézet óvodájában 10 előadáson ismerteti meg a gyerekekkel a környezettudatos szemléletmódot.

A bábelőadás az energiatakarékosság, a hulladékkezelés, a fenntartható közlekedés, a vízgazdálkodás és az élővilág értékeit mutatja be. Az előadás mellett kézműves foglalkozások és különböző népi játékok színesítik a programokat, a résztvevők természetes anyagokból, festékekből és papírból alkothatnak.

A kisgyermeknek szóló komplex környezeti nevelési programot az Európalánta Egyesület csapata működteti.

Forrás: <http://babafalva.hu/mimo-es-csipek-ujabb-ovodakban-nepszerusiti-a-kornyeztudatossagot/>



Ökológiai kihívások - társadalmi válaszok - hatalmi viszonyok Meghívó konferenciára



klimabaratar.hu

Időpont: 2011. november 4. (péntek) 10:00 - 17:00, Regisztráció 9:30-tól
Helyszín: MTA Szociológiai Kutatóintézet, Jakobinus terem (1014 Budapest, Országház u. 30.)

Az MTA Szociológiai Kutatóintézete és a Klímabarát Települések Szövetsége által rendezett konferencia célja, hogy felhívja a figyelmet arra, hogy az ökológia válság miatt a helyi szint jelentősége a társadalmak életében felértékelődik, s hogy a jelenlegi társadalmi, gazdasági és politikai feltételek mennyiben segítik elő illetve nehezítik meg a válságra adandó társadalmi válaszokat.

A konferencia részvételi díja: 8.000 Ft

Jelentkezés és részletes program: <http://klimabaratar.hu/node/404>

Passzív házakat nyitnak meglátogatók előtt

Időpont: 2011. november 11-13.

Helyszínek: Budapest, Budaörs, Diósd, Dunakeszi, Gödöllő, Kiskunfélegyháza, Mosonmagyaróvár, Tényő

A Passzív házépítők Országos Szövetsége minden évben csatlakozik a Nemzetközi Passzív ház Nyílt Napok programjaihoz, mely keretében működő passzív házakat is felkereshetnek az érdeklődők, szakemberek éppúgy, mint a technológia iránt érdeklődő civilek, potenciális építetők, vagy közintézmények fenntartói is.

Előzetes jelentkezés szükséges a programvezetőknél.

Limitált létszámú csoportos épületlátogatásra is van lehetőség 2011. november 11-én, mely során autóbusszal több passzív ház felkeresését tervezik a szervezők.

Forrás és előzetes jelentkezés: <http://www.passzivhaznyiltnap.com/>



Látványterv: www.passzivhaz.info.hu



Az árapály- és hullám-erőművek által termelt energia 2015-re elérhető lesz a lakosság számára Skóciában

Európa tengerpartjai és a nyílt tengervíz gazdag megújuló energiaforrásokban – mindaddig, míg fúj a szél, jön-megy az árapály és hullámzik a tenger! A hasznosítható európai szél- és hullámenergia 25%-a Skócia partjainál „termelődik”.

A skótok által tesztelt és beüzemelt hullám- és árapály-erőművek – újabb befektetéseknek köszönhetően - hamarosan lakossági célra is termelhetnek áramot, nyilatkozta egy hónapja Alex Salmond, a Skót Nemzeti Párt elnöke. A hír nagy áttörést jelent a zöld iparban.

"Jelenleg a technológia drága, de idővel egyre költséghatékonyabbak leszünk. 2020 körül versenyképesebbek, leszünk, mint a szélenergia."- mondta Salmond, akit ambíciózus cél vezérel: 2020-ra Skócia áramellátását teljes egészében megújuló energiaforrásból kívánja megoldani.

Mint egy zömök szélkerék – így néz ki a világ legnagyobb méretű és teljesítményű árapály turbinája, amit 2010 nyarán helyeztek üzembe a skót partoknál található Orkney-ban.

Miután a víz 830-szor sűrűbb a levegőnél, a turbina már egészen kis áramlási sebességnél is nagy hatékonysággal dolgozik, például egy szélkerékhez képest: 10 km/h sebességgel áramló vízben óránként egy megawatt energia előállítására képes, amellyel ezer háztartás energiaigényét képes kielégíteni. Az 1300 tonna tömegű, 22,5 méter magas szerkezet 18 méter átmérőjű lapátjait forgatja meg apály és dagály idején a tengervíz, s az így keletkezett energiát az Orkney hálózatba táplálják.

Forrás: <http://ujenergiak.hu>



Forrás és további információ:

<http://www.guardian.co.uk/environment/2011/sep/27/wave-and-tidal-power-alex-salmond?CMP=EMCENVEM1631>

Évi 48 milliárd \$-ból jutna áram a világ szegényeinek

100 évvel azután, hogy a fejlettebb országok lakói elkezdtek használni az elektromos áramot, most végre a szegény országok 1 milliárd lakója is áramhoz juthatna - ha a nemzetközi közösség megtenné a szükséges lépéseket.

A Nemzetközi Energiaügynökség (IEA) tanulmánya szerint, ha a szegény sorban élők számára világszerte biztosítanánk az áramellátást, az hatalmas előrelépés lenne az egészségügy, az oktatás és a gazdasági fejlődés szempontjából - ugyanakkor nem növelné jelentősen az üvegházhatású gázok kibocsátásait.

Az IEA jelentése szerint évi 48 milliárd \$-ból megoldható a kérdés, és amennyiben megfelelő a kivitelezés is (ld. környezetbarát technológiák használata), az áramellátás biztosítása mindössze 0,7%-kal növelné meg a világ CO₂-kibocsátását. Ez nagyjából annyi, mint New York állam éves kibocsátása – valóban elenyésző, ha azt vesszük, hogy az 1 milliárd áramhoz jutó ember 50-szer annyi, mint New York állam lakossága!

Forrás és további információ:

<http://www.guardian.co.uk/global-development/2011/oct/11/provide-electricity-poor-energy-agency>



Egy nő olajlámpát tart, a gyermekei tanulnak a félhomályban egy dél-nyugat indiai falucskában
Photograph: Rafiq Maqbool/AP

Egy elhagyott külszíni fejtésből lett a világ legnagyobb napelem parkja

A németországi Senftenberg városa mellett található a világ egyik legnagyobb fotovoltaikus napelem parkja, amely egy bővítésnek köszönhetően 166 mega-wattos teljesítményével került be a legek közé.

A park olyan földeken terül el, amiket már sem mezőgazdasági művelésre, sem egyéb tevékenységekre nem lehet használni, mivel egykor külszíni fejtés folyt rajta. Sok hasonló terület megy kárba, mivel gyakran emberi egészségre káros anyagokat tartalmaz a föld - írta a bautrend.hu. A projekt segítségével ezek a területek is kihasználhatóvá váltak.

A bővítési munkálatokban az Unlimited Energy és a Saferay munkatársai vettek részt. A 40 millió eurót érő park új blokkja 78 megawatt energiát termel, ezzel 166 megawattosra növelve az egész park kapacitását. A bővítési munkálatok nagyon gyorsan lezajlottak, 3 hónapot vettek igénybe. A területen 62 központi inverter állomás segíti a napenergia átalakítását. A sugarakat összegyűjtő kristályos PV modulok száma 330 ezer. A park a fejlesztés előtt 3300 német családnak biztosított energiaellátását, ez a szám mostanra 25 ezerre nőtt.



Forrás és további információ: <http://www.alternativenergia.hu/ime-a-vilag-egyik-legnagyobb-napelem-parkja/39410>

Szegénység vagy energiaszegénység



Kép forrása:
<http://www.octogon.hu/>

Az ENERGIACLUB Szakpolitikai Intézet és Módszertani Központ kiadványában az energiaszegénységről, annak globális és magyarországi vonatkozásairól olvashatunk.

Megtudhatjuk például, hogy „a háztartások közel kétharmada semmilyen energetikakorszerűsítést nem hajtott végre a lakóépületen – a számítások során világossá vált, hogy ezek a lakóépületek (függetlenül attól, hogy vályogból, téglából vagy egyéb építőanyagból épültek) az energiatanúsítványban alkalmazott kategóriarendszer szerint F-G-H besorolásánál nemigen érnek el jobbat. Ez alól a panel épületek jelentenek kivételt, ugyanis ezek – a közhiedelemmel ellentétben – nem a legrosszabb tulajdonságú épületek közé tartoznak: jellemzően E-F „energiacímkt” kapnak.”

Az energiaszegénység okai legtöbbször az alacsony jövedelmek, a magas energiaárak és a háztartások alacsony energiahatékonysága. Érdekes elgondolkodnunk energiafelhasználásunk optimalizálásán, hiszen rengeteg olyan módszer van, amely nem igényel befektetést.

Kiadvány letölthető innen: <http://www.vedegylet.hu/doc/energianyomda.pdf>

Bevezető az élelmiszer-önrendelkezéshez

A "Food and Democracy: Introduction to Food Sovereignty" (Élelem és demokrácia: bevezető az élelmiszer-önrendelkezéshez) című könyv a Lengyelországi Zöld Hálózat kiadásában jelent meg a Védegyelet közreműködésével.

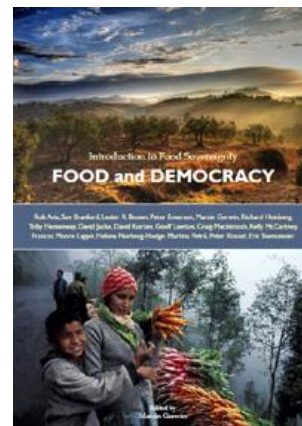
A gyűjtemény neves szakértők (többek között Helena Norberg-Hodge és David Korten) cikkeit fogja össze az élelmiszer-önrendelkezés különböző aspektusairól.

Napjainkban a témát érintő legnagyobb kihívások a részvételi demokrácia módszerei az éhség elleni küzdelemben, a takarmánykérdés a XXI. században, az élelmiszer-önrendelkezés megvalósítása az élelmiszerlánc, a nemzetgazdaság, valamint a helyi gazdaság szintjén.

A könyv mellékleteként a visegrádi régió szervezetei írtak összefoglalót térségünk legfontosabb élelmiszer-önrendelkezési kezdeményezéseiről. A Védegyelet munkatársai a Szövetség az Élő Tiszáért és a Gyümölcsész hálózat bemutatásával járultak hozzá a munkához

Forrás: http://vedegylet.hu/index.php?page=news&news_id=1373

Kiadvány letölthető innen: <http://vedegylet.hu/doc/foodanddemocracy.pdf>



Bankokban őrzött génkincsek

Egyre nagyobb az érdeklődés a tájfajták iránt.



Hihetnénk: a paradicsom gömbölyű, piros, semleges ízű és illatú gyümölcs. Csak kevesen emlékeznek azokra az időkre, amikor a citromsárgától a mélyvörös, az apró gömböcskéktől a tojásdad vagy ökörszív formáig ízek és illatok számos változatát meg lehetett találni a kertekben és a boltokban. Hasonló sorsra jutottak az almák, a körték, a hagymák és a krumplik, a borsó és a bab, hogy a különféle paprika- és gabonafajtákról már szó se essék.

Szerencsére a sokszínű növényvilág, s a hozzájuk kötődő termelési tapasztalat nem tűnt el teljesen. Igaz jobbra a génbankoknak köszönhetően. A Minőség 70 munkatársa Tápiószelén járt, ahol Dr. Holly László a Pannon Magbank igazgatója elmondta, hogyan sikerült a világfajták egyenizésének hegemoniáján Magyarországnak egy kis részt ütnie a tájfajta zöldségek egyszerűsített regisztrációját szabályozó rendelettel.

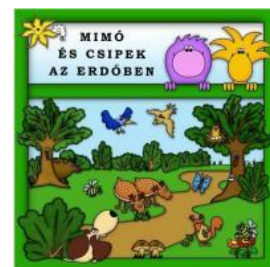
Forrás és a teljes cikk: http://www.m70.hu/hu/cikk/genbankok_tajfajtak

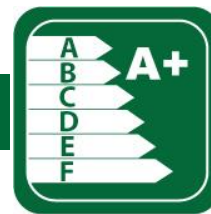
Mimó és Csipek az erdőben

Mimó és Csipek – ez a két különleges és szeretni való figura – a mesekönyv főszereplőiként kirándulásra indulnak erdei barátaihoz. Eközben megtanulják a környezettudatos viselkedés alapjait. Barátaik elmesélik, hogyan vigyázhatunk Földünk értékeire, és arra ösztönzik a gyerekeket, hogy kövessék ők is Mimó és Csipek példáját.

Az Eurolánya Egyesület gondozásában megjelent könyv hiánypótló mű, mely mesés formában, könnyen érthetően segíti a 3-7 éves korosztály környezettudatos szemléletének kialakítását.

Forrás: <http://www.zoldpolc.hu/801-mimo-es-csipek/1543-mimo-es-csipek-mesekonyv>





Szellemi kalandtúra Gömörszőlősen

Gömörszőlős Miskolctól 50 kilométerre északra található, nagyon közel Szlovákia határához. Az alig nyolcvanfős település magán hordozza az aprófalvas vidéki területek minden jellemzőjét: az előregedő helyi népességet; a funkciót veszített épületeket; a kiüresedett helyi piacokat; a nyomaiban még fellelhető hagyományos paraszti kultúrát; az újraéledő természeti tájat; a viszonylagos nyugalmat, csendet, tiszta környezetet.

Az 1992-ben alakult Ökológiai Intézet a Fenntartható Fejlődésért Alapítvány 1993-ban programot indított a településen azzal a céllal, hogy elősegítse a társadalom fenntarthatósággal kapcsolatos ismereteinek és szemléletének fejlődését, és hozzájáruljon a fenntartható társadalomhoz vezető út gyakorlati lépéseinek kimunkálásához.

A Gömörszőlőse látogató csoportok saját érdeklődésük, idejük, és anyagi lehetőségeik függvényében állíthatják össze a nekik leginkább megfelelő „fenntarthatósági programot” a különböző programelemekből:

- A gömörszőlősi fenntartható fejlődési iskola szellemi képzése
- A gömörszőlősi fenntartható fejlődési iskola gyakorlati képzése
- Ismeretszerző kirándulások a környéken
- "Paraszt-Wellness" programok

A programok résztvevői három, illetve négy ágyas szobákban kapnak szállást, az ellátás többnyire helyi alapanyagból, helyben készült házi ételeket jelent. Az épületek kialakítása és működtetése lehetőséget kínál arra, hogy a látogatók tartózkodási idejük alatt közvetlen ismereteket szerezzenek a környezetbarát, energiatakarékos megoldásokról.

Árak és további információ: http://kornyezetbarat.hulladekboltermek.hu/zold_programcsomag/gomorszolosi_programcsomag/



Ökojátsszótér a Margitszigeten



2011. szeptemberében megnyílt az ország első ökojátsszótere a Margitszigeten. A megnyitón Tarlós István főpolgármester a margitszigeti játszótér fontos jellemzőinek nevezte az oktató-nevelő szándékú játékokat, berendezési tárgyakat. Hangsúlyozta, hogy "a környezettudatos városi életformára nevelést nem lehet elég korán kezdeni, és sosem késő elkezdni". Karin Olofsdotter, Svédország budapesti nagykövete arról számolt be, hogy a játszótér megépítése egy nagyobb projekt, a Green Sweden 2011 része, amely a svéd fenntartható megoldások magyarországi meghonosításáról szól.

A diplomata elmondása szerint a játszótérter környezetbarát anyagokból, környezetbarát módszerekkel építették. Az erről szóló információs táblákon feltüntették az adott anyagok eredetét, történetét, lebomlási folyamatát, így a téren a felnőttek is sok újdonságot tanulhatnak - magyarázta a nagykövet.

Az ökojátsszótérrel [itt](#) olvashatunk bővebben.

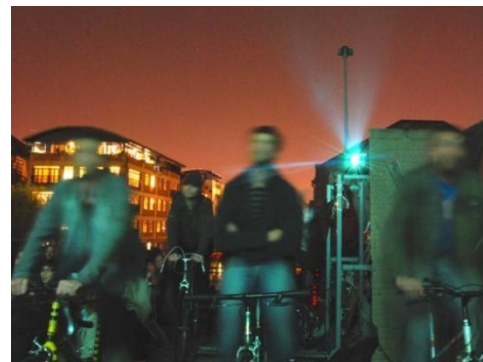
Szobabiciklis ökomozsi

A jegyért ugyan nem kell fizetni, viszont meg kell dolgozni az élményért a szobabiciklis ökomozsiban.

A Magnificent Revolution ökomozsi nézőterén nem kényelmes, párnázott székek, hanem generátorral felszerelt szobabiciklik várják a közönséget. A vetítés alatt a nézőknek pedálozniuk kell, ugyanis a mozi az így megtermelt környezetbarát energiával üzemel. A mozivászon mellett egy kijelző mutatja, hogy a nézőtér pedálozók mennyi energiát termeltek, pihenhetnek-e már, vagy éppenséggel ideje jobban behúzni a tekerésbe, legalábbis ha kíváncsiak a film végére is.

A különleges mozi egyébként mobil: az elkövetkezendő hónapokban Nagy-Britannia több városában is felbukkan majd, népszerűsítve a környezettudatos életmódot. Belépőjegyet nem kell fizetni, de adományt azért elfogadnak a szervezők, illetve az üdítők, rágcásálnivalók értékesítéséből is származik némi bevételük.

Forrás: http://www.nlcafe.hu/szabadido/20111006/megnyilt_a_szobabiciklis_mozit/





Évkerék Ökotanya

<http://evkerek.blogspot.com/2011/10/evkerek-zoldseg-kozosseg-csoport.html?spref=fb>

Az oldal egy kis családi ökogazdaság naplója, hasznos tapasztalatokkal, recepttípusokkal, terménybeszerzési lehetőséggel minden érdeklődőnek: "Mit kezd majd egy fiatal pár hat hektárral, kerttel, gyümölcsös, birkanyírással, kotlós ültetéssel, tűzhely tapasztással, palánta dőléssel, közös kalákkal, keserű salátákkal, kora őszi favágással...amit az évkerék ad a forgással!"

Zöldség Közösség csoport a Facebookon

Az Évkerék Ökotanya dobozvásárlói számára jött létre az oldal. Ez a felület segíthet a közösség tagjainak, hogy megismerjék egymást, eszmét, recepteket és zöldséget cserélhessenek, továbbá megoszthassák egymással, tapasztalataikat, elképzeléseiket és terveiket a zöldségdoboz rendszerrel és az ökogazdálkodással kapcsolatban.

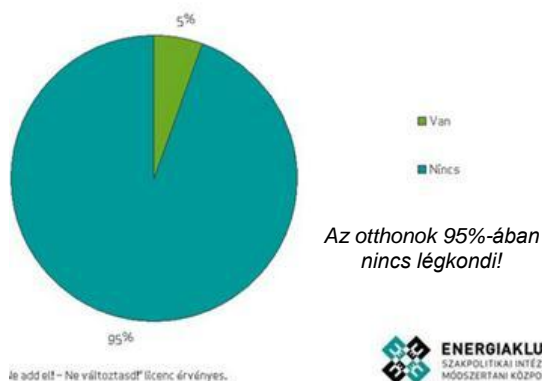


NegaJoule 2020

NegaJoule 2020

<http://www.negajoule.hu/oldal/negajoule-2020-projekt>

Szobaklíma előfordulása a háztartásokban



Az Energiaklub NegaJoule2020 elnevezésű kutatási projektjében arra a feladatra vállalkozott, hogy háztartás-statisztikai adatok és energetikai-gazdasági számítások révén kiszámítja a magyar lakóépületekben rejlő energiamegtakarítási potenciál nagyságát. Kutatásukban a meglévő épületek energiahatékonyságára koncentráltak, és a fűtés illetve használati melegvíz-előállítás területeit vizsgálták.

2010 során országos körű felmérést valósítottak meg, amely kiterjedt a lakókörnyezet és az épület jellemzőire, a háztartási energiafelhasználás műszaki jellemzőire, a fogyasztási szokások, attitűdök vizsgálatára és a beruházási hajlandóságra, tervekre egyaránt. Az adatfelvétellel az volt a céljuk, hogy biztosítsák a hiányzó háztartás-statisztikai adatokat a lakóépületek energiahatékonysági potenciáljának kiszámításához.

Az adatok segítségével felállították az ország lakóépületállomány-modelljét, majd az energetikai tanúsításoknál is alkalmazott szoftver segítségével épülettípusonként kiszámították a különböző energiahatékonysági beruházások révén elérhető energiamegtakarítás mértékét.

Eredményeik a fent megadott oldalon böngészhetők. Az adatok menüpontban a 2010. évi háztartási adatfelvétel adatai tekinthetők meg és tölthetők le. A bal oldali menüsorban lehet válogatni a felmérés témakörei között: a témakör nevére való kattintással jeleníthetők meg a táblázatok címei. Ezután választható ki, hogy megtekintésre vagy letöltésre kerüljenek-e az adatok. Az adatokat a táblázatok mellett diagramokon is szemléltetjük, amelyek felugró ablakokban jelennek meg. Ahol egy táblázathoz több diagram is tartozik, ott a felugró ablakban lapozgatással lehet megtekinteni a diagramokat. A letölthető Excel-dokumentumok a diagramokat és a táblázatokat is tartalmazzák.

NEM SITT

Megújult a NEMSITT.HU

<http://nemsitt.hu/>

A Független Ökológiai Központ (FÖK) Alapítvány 2003-ban indította el a NEMSITT.HU oldalt, mely a bontásból származó vagy építkezésből kimaradt, kis mennyiségű építőanyagok újrahasználatát kívánja elősegíteni. Mostantól a korábbinál barátságosabb felületen, kényelmesebben lehet ingyenesen hirdetni a nem kereskedelmi mennyiségű építőanyagokat.

Újdonságok a honlapon:

Az **építőanyagokat keresők** az eddigiekhez hasonlóan építőanyag típusokra és megyékre is szűkíthetik a keresést, de egy letisztultabb felületen, valamint külön rovat lesz az állandó, kereskedelmi célú hirdetőkre. A kulcsszavas, szabad szavas keresést is hatékonyabbá tett a korábbinál.

A **hirdetők** számára könnyebben lehet a fényképes hirdetéseket feladni, mivel az új rendszer akár közvetlenül a fényképezőgépről letöltött, 16 megapixeles képet is tud fogadni, azt automatikusan átméretezi. A jövőben több hirdetést is lehet egy jelszóval kezelni, módosítani illetve törölni. A megadott hirdető elérhetőségei is jobban védettek a kéretlen levelek küldőitől, valamint a hirdetés törlésével nem marad nyoma az elérhetőségnek a keresőoldalakon sem. Mostantól már lehetőség van akár email-cím megadása nélkül hirdetést beküldeni, mely moderálás után jelenik meg a rendszerben.

Ehető virágágyások Todmordenben

Kedvenc brit "termeljük-meg-a-konyháralvót" és "mentsük-meg-a-halakat" hősünk, a helyi és szezonális ételek fogyasztását és az önellátó gazdálkodást aktívan népszerűsítő Hugh Fearnley Whittingstall, egy kisvárosba invitál minket Lancashire és Yorkshire határára.

Todmorden csak első látásra hétköznapi hely – az utcán sétálgatva érdemes minden zöldfelületet közelebbről is szemügyre venni! Az útszéli virágládákban, virágágyakban, a fák körül és a parkok szélén, de még a buszmegálló mellett is különféle zöldségek, gyógynövények és fűszerek, hagyma és saláta nő, málna terem.

A 3 és fél perces (angol) filmből kiderül, hogyan került kert a fű és a virágok helyére: Pam és Mary, a két elszánt "zöldségaktivista", eleinte engedély nélkül fogott neki az elhanyagolt területek beültetésének. Ellenállásba nem ütköztek - talán azért sem, mert nem öncélú volt a kezdeményezés: az ágyásokból a kezdetektől bárki szeddegethetett magának egy főzésre valót.

A két hölgy mozgalmat indított: egyrészt igyekeznek az általuk "propaganda ágyásoknak" tartott földdarabkákkal ráébreszteni az embereket arra, hogy a rengeteg kihasználatlan területtel érdemes kezdeni valamit, de ennél valamivel konkrétabb céljuk is van: 10 éven belül teljesen önellátóvá szeretnék tenni a várost, már ami a zöldségtermesztést illeti!

A szemléletváltás elkezdődött: ma már az önkormányzat is mellettük áll és természetes lett mindenki számára, hogy a temetőben a sírok között bab és tök terem.

A kezdeményezés oldala és a képek forrása:

<http://www.incredible-edible-todmorden.co.uk/>

A film megtekinthető itt:

<http://www.youtube.com/watch?v=az3m5ewU9Us&feature=related>



Gyógynövénykert a gyógyszertár mellett ©



Ehető zöldek a vasútállomáson

Nappalack-izzó

Ismét egy jó példa arra, hogy az érdemi változásokhoz sokszor csak egy jó ötlet és a segíteni akarás hiányzik.

Isang Litrong Liwanag, azaz „Egy liter fény”: ez a neve a MyShelter Foundation legújabb programjának, melynek célja, hogy fenntartható módon, nappalack-izzóval biztosítsa a világítást a világ szegény negyedeiben élő közösségeknek.

Az „izzót” a Massachusetts-i Technológiai Intézet (MIT) diákjai tervezték és alkották meg. Beüzemelése rendkívül egyszerű: a szegény negyedekben gyakori bádogtetőkön egy lyukat vágnak, melybe a vízzel és fehérítővel töltött palackot úgy helyezik be, hogy alsó része belóg a lak térbe plafonból. A tiszta víz szétszórja a napfényt és ezzel egy 55 Wattos égőnek megfelelő fényerővel világítja be a szobát. A vízbe töltött fehérítő megakadályozza, hogy a vízben élőlények (pl. algák) szaporodjanak el.

Az alapítvány célul tűzte ki, hogy 2012-re egymillió otthonba juttassa el az alternatív fényforrást a Fülöp-szigeteken.

A film megtekinthető itt: http://www.youtube.com/watch?v=o-Fpsw_yYPg

Hogyan készítsünk nappalack égőt (video angol instrukciókkal): <http://www.youtube.com/watch?v=rYTIYUUK70I>

Forrás és további információ: <http://isanqlitrongliwanag.org/>; <http://sciencecaffe.com/sciencecaffe/hu/egy-liter-feny.html>



Klímaváltozás kezdőknek– nem a tehén a hibás!

Tudatformáló videó angolul, 8 perc

Mi az éghajlatváltozás, mi okozza, mik lehetnek a negatív következményei, miért vagány klímatudatosan élni, és legfőképp: hogyan tegyünk valamit az ügy érdekében, anélkül, hogy a hétköznapi életünkön túl sokat változtatnánk.





















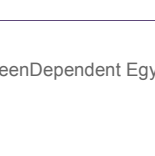
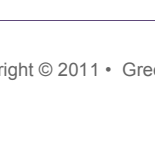
Az animáció készítői 5 könnyen kivitelezhető, "kis pozitív lépést" is javasolnak: ne használjunk autót; ha mégis, mindig ellenőrizzük a keréknyomást; ne égessük feleslegesen a villanyt; gyűjtsük szelektíven a szemetet; és igyekezzünk helyben termelt élelmiszert fogyasztani.

A film megtekinthető itt:

http://www.youtube.com/watch?v=XgMLHKBBA_k&feature=related



Kapcsolat: Kislábnym helyi klíma-koordinátorok

Budapest		Berei Bence Lukács bence.berei@gmail.com		Herpainé Márkus Ágnes markusagi@gmail.com Koordinációs terület: XIX. ker. és a környező kerületek
		Sárdi Dóra jdras@chello.hu Koordinációs terület: XIII. ker. és a környező kerületek		Tracey Wheatley trace.wheatley@gmail.com Koordinációs terület: Wekerletelep
		Antal Orsolya info@kislabnyom.hu		Boza-Kiss Benigna info@kislabnyom.hu
		Gáll Veronika info@kislabnyom.hu Koordinációs terület: minden fel nem sorolt Pest megyei település		Milton Simon info@kislabnyom.hu
Érd, Szentendre és környékük		M. Nagy Domonkos m.nagy.domonkos@gmail.com Koordinációs terület: Érd és környék		Horváth Hajnalka horhaini@gmail.com Koordinációs terület: Szentendre és környék
Gödöllő, Szada és környékük		Biri Magdolna biri@invitel.hu		Laurán Csaba laca@index.hu Koordinációs terület: Gödöllő, Szada és környékük
Monor és környéke		Buzder-Lantos Erzsébet ebuzder@gmail.com		Vitalisné Malik Judit vitalisne.mjudit@noe.hu
Pécel és környéke		Kaszap István kaszapi44@gmail.com		Bertalan Angéla bertalan.angela@noe.hu Koordinációs terület: Mogyoród, Pécel, Veresegyház és környékük
Vác és környéke		Babai-Belánszky Tamás bbtamas@gmail.com		Perlaki Kornélia pnelli@belsoudvar.hu
Vecsés és környéke		Almássy Tamás alto.at@gmail.com		Heinemann Ildikó ildiko.heinemann@lutheran.hu
Veresegyház és környéke		Bertalan Angéla bertalan.angela@noe.hu Koordinációs terület: Mogyoród, Pécel, Veresegyház és környékük		Mátyás Izolda matyas.izolda@ktf.szie.hu

Támogatók

Médiatámogatóink

A GreenDependent Egyesület Kislábnym és EnergiaKözösségek kampányainak népszerűsítéséhez az alábbi médiatámogatók közreműködésével igyekszik minél több - a versenyben való részvétel iránt is érdeklődő - családot elérni:

Országos média:



www.greenfo.hu



www.harmonet.hu



www.maesholnap.hu



www.nlcafe.hu

Helyi média:



www.godolloi-hirek.hu



www.szolgalat.com



www.hedvig.hu

Szponzoraink

A Kislábnym és EnergiaKözösségek energiatakarékossági versenyek külön verseny kategóriáinak nyereeményeit az alábbi cégek ajánlották fel:



www.zoldbolt.hu



www.zoldpolc.hu



www.cangira.hu

Ezúton is köszönjük támogatásukat!

Hasznos információk, kapcsolat

Szerkeszti: Antal Orsolya és Vadovics Edina
Közreműködött: Boza-Kiss Benigna, Gáll Veronika, Tóth Kornélia
és Vadovics Kristóf
Design: Iconica Bt.

Szerkesztőség: GreenDependent Egyesület
2100 Gödöllő, Éva u. 4.
Tel.: 06-28-412-855

E-mail: info@greendependent.org
Honlap: www.greendependent.org

Kislábnym program: www.kislabnyom.hu

A Kislábnym Hírlevél korábbi számai a www.kislabnyom.hu oldalon
megtalálhatók és onnan letölthetők.

A hírlevelet az info@kislabnyom.hu címen lehet lemondani.